

Uit de Pers

In het April-nummer van „Het Grondbezit” van 1948 verscheen de volgende belangrijke mededeling :

DE ORGANISATIE VAN DE BESTRIJDING VAN BOS- EN HEIDEBRANDEN.

Om een duidelijk beeld te kunnen vormen van de organisatie van de bestrijding van bos-, heide-, duin- en veenbranden, verdient het aanbeveling allereerst te memoreren, hoe deze organisatie voor en tijdens de oorlog was.

Voor de oorlog was deze uitsluitend in handen van particuliere bosbrandweerverenigingen, waarbij het Staatsbosbeheer, gemeenten, particulieren en andere bezitters van bos-, heide-, duin- en veengronden eendrachtig samen werkten. De organisatie werd grotendeels uit vrijwillige bijdragen gefinancierd, voornamelijk gebaseerd op een omslag per ha. Als eerste van deze verenigingen werd in 1929 het Veluwe Bosbrandweercomité opgericht na de grote brand bij Kootwijk.

Tijdens de oorlog veranderde de organisatie geheel van opzet. De bosbrandweerverenigingen werden genoodzaakt haar activiteit te staken. In haar plaats trad de overheid, die op 14 Juli 1941 de „Centrale Commissie bestrijding rampen en luchtaanvallen” in 't leven riep. Als belangrijkste partijen waren in deze Commissie vertegenwoordigd: het Ministerie van Binnenlandse Zaken, de Hoofdinspectie Brandweer en Luchtbescherming en het Staatsbosbeheer. Mede gelet op verhoogd brandgevaar tengevolge van luchtaanvallen (fosforplaatjes e.d.) werd in korte tijd een omvangrijke organisatie opgebouwd, werden aanzienlijke materiële voorzieningen, getroffen (uitkijkposten, uitrusting manschappen, meldingscentrales, e.d.) en uniforme richtlijnen gegeven. Een belangrijk element in deze nieuwe organisatie was de ambtshalve inschakeling van de gemeentelijke overheid: de bosbrandweergroepen werden organiek bij de gemeentelijke brandweer ingedeeld en het personeel werd voortaan door de burgemeesters benoemd en ontslagen. De kosten van de bosbrandweergroepen en de materiële voorzieningen kwamen voor rekening van de gemeenten.

De in de bezettingstijd sterk gecentraliseerde bemoeienis van de overheid inzake de bosbrandbestrijding werd ook door de overheid als een noodmaatregel beschouwd. Dit kwam duidelijk tot uiting, toen de Minister van Binnenlandse Zaken de bosbrandbestrijding in handen van de bosbouw zelve wilde leggen en dienovereenkomstig ertoe overging, de zorg voor de bosbrandweer over te dragen aan de Hoofdafdeling Bosbouw der Stichting voor de Landbouw, in welk lichaam de gehele bosbouw zijn vertegenwoordiging heeft.

Met ingang van 1 Januari 1947 is de rechtstreekse bemoeienis van het Ministerie van Binnenlandse Zaken met betrekking tot de belangen

van de bosbrandweer vervallen. Dat de zorg voor de bosbrandweer desalniettemin als overheidszorg moet worden gezien, is duidelijk. In dit verband mogen wij wijzen op de artikelen 209 n, o en 222 der Gemeentewet. Het wetsontwerp tot wijziging van de Gemeentewet ter regeling van het brandweerwezen (Kamerstukken 662) kan hier momenteel buiten beschouwing blijven.

Het is van groot belang, dat met name gemeentebesturen, wier omliggende grenzen zich vaak ontmoeten in bos- en heideterrein, alle belangstelling hebben voor en bijstand verlenen aan enigerlei organisatie, die zich de bestrijding van bos- en heidebrand ten doel stelt.

Wat heeft het immers voor zin als één gemeente bijv. besluit een uitzichtpost te doen bezetten en een andere gemeente niet?

De eventuele melding kan alleen goed werken, indien het gebied als één geheel wordt beschouwd; gemeentegrenzen mogen bij deze praktische uitvoering geen rol spelen.

Regionaal contact is hierbij van het allergrootste belang te achten, aangezien de omstandigheden, waaronder de bosbrandweer werkt, regionaal sterk uiteen lopen.

Momenteel heeft de Hoofdafdeling Bosbouw contact met verscheidene Provinciale Besturen. Onder leiding van de onderscheidene Commissarissen der Koningin hebben te Utrecht, Arnhem, Maastricht, 's-Hertogenbosch en Zwolle besprekingen plaats gevonden, terwijl binnenkort in de daarvoor in aanmerking komende provincies eveneens besprekingen plaats zullen vinden.

De Hoofdafdeling Bosbouw streeft naar een federatief samenwerken van de regionaal zoveel mogelijk autonome bosbrandweercomité's en bosbrandweerverenigingen en tracht in deze coördinerend te werken. Iedere streek heeft zijn eigen speciale eisen, aard, omvang en verspreiding van het bosbezit spelen een grote rol. In afwachting van een zich in de toekomst in publiekrechtelijke zin organiserende bosbouw, welke rechtsvorm uiteraard meer bevoegdheden schept, is het de taak van de Hoofdafdeling Bosbouw, die de wegbereidster is van de publiekrechtelijke organisatie in de bosbouw, tot samenwerking te geraken.

Een Adviescommissie, waarin o.a. vertegenwoordigers van de Ministers van Binnenlandse Zaken, van Landbouw, van Onderwijs, van Financiën en van de Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten zitting hebben, adviseert de Hoofdafdeling Bosbouw inzake principiële aangelegenheden.

Van de zijde van het Staatsbosbeheer, zonder welks steun de taak nauwelijks uitvoerbaar schijnt, ondervindt de Hoofdafdeling Bosbouw zeer gewaardeerde medewerking voor het gemeenschappelijk doel: „het behoud van het nationale bosbezit”. Speciaal geldt dit daar, waar het het onderhoud en herstel van de brandtorens betreft. Door de gemeenten wordt uiteraard ook doeltreffend hulp geboden.

Een nauwe samenwerking tussen gemeenten, Staatsbosbeheer en particulieren is absoluut noodzakelijk voor effectieve voorzorgsmaatregelen, c.q. bestrijding van branden.

Allerwege in de lande doet de Hoofdafdeling Bosbouw de ervaring op, dat een systeem van regionale bosbrandbestrijding met sympathie wordt begroet. De Hoofdafdeling Bosbouw ziet als haar taak in deze de geleidelijke samenbundeling hiervan met behoud van regionale autonomie.

Als een eerste stap hiertoe moge o.m. haar streven gelden om voor het gehele land tot een uniform waarschuwingsteken te geraken. Het kenteken „De Rode Haan” wordt o.m. gebruikt op insignes, die momenteel aan de blussers worden uitgereikt of reeds zijn uitgereikt.

Mr S. J. HALBERTSMA,

secretaris van de Hoofdafdeling Bosbouw der
Stichting voor de Landbouw, Raamweg 25,
's-Gravenhage.

Mededelingen inzake het Boswezen, de Houtvoorziening en de Jacht

a. Plantenziektenkundige Dienst.

De Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen maakt bekend, dat sinds kort ook voor particulieren de gelegenheid is opgesteld zich te abonneren op de berichten over de bestrijding van plantenziekten bij land- en tuinbouwgewassen, die door de Plantenziektenkundige Dienst regelmatig worden uitgegeven. De kosten van dit abonnement bedragen f 2.50 per jaar, welk bedrag bij vooruitbetaling dient te worden voldaan, bij voorkeur door storting op girorekening 18018 van de Plantenziektenkundige Dienst te Wageningen.

Degenen, die voor bovengenoemd abonnement in aanmerking wensen te komen, gelieven dit aan de genoemde Dienst te Wageningen mede te delen. Het abonnement begint per 1 Januari en loopt tot het einde van het jaar. De reeds verschenen berichten worden, zo lang de voorraad strekt, nog toegezonden.

b. De helioptère als landbouwwerktuig.

Zeer binnenkort zullen op verschillende plaatsen in ons land uitgebreide land- en tuinbouwkundige proefnemingen met de helioptère beginnen. Thans heeft Nederland nog slechts één helioptère (hefschroefvliegtuig) type Sikorsky S 51. Dit toestel is eigendom van de „Stichting voor Hefschroefvliegtuigen”.

Het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening behoort tot de oprichters van en deelnemers in deze „Stichting” en zal dit vliegtuig voor land-, tuin- en bosbouwkundige proeven gebruiken. Het onderzoek, dat onder de afdeling Tuinbouw van genoemde Ministerie ressorteert, zal voor een belangrijk deel bestaan uit sproei- en stuifproeven tegen plantenziekten en schadelijke insecten. Het onderzoek staat thans in het eerste begin. Gegevens over capaciteit (aantal ha per uur) en kosten van dit vliegtuig als sproeimachine zijn dus nog niet bekend. Het doel van de „Stichting” is het doen van proefnemingen; met nadruk wordt er daarom op gewezen dat het voor boeren- of tuindersorganisaties nog niet mogelijk is het vliegtuig te ontbieden om sproei- of stuifopdrachten uit te voeren.